

[Arup.]

Det er et tilfælde, der kunne se ud som en tanke, at fremstødet for at tilvejebringe en egentlig rigsenhed, hvorved de grønlandske anliggender behandles som alle andre danske forvaltningsanliggender, indledes med et fremstød for politiet. Man erindrer med en let omskrivning en gammel slagsang fra Studenterforeningens bevægede politiske debatter om, at vi vil have mere politi, og vort parti er der mening i, et dansk parlamentarisk parti. Men i virkeligheden er det ikke et tilfælde, der ser ud som en tanke; det er nemlig resultatet af den faktiske omstændighed, at justitsministeriet i 1961 lod foretage en omhyggelig analyse af politiets arbejde i Grønland, således som det har udviklet sig under den grønlandske retsplejelo af 14. juni 1951.

Det af den højtærede Grønlandsminister ved fremsættelsen omtalte arbejdsudvalg foretog i 1961 en rejse i Grønland for at udarbejde denne redegørelse om politiets virksomhed, og det blev nedsat, efter at Grønlands landsråd i 1960 havde afgivet en udtalelse, hvori der peges på ønskeligheden af en udbygning af det grønlandske politi. Det hedder i denne udtalelse — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et kort citat —:

„Landsrådet må være af den opfattelse, at der inden for det grønlandske samfund siden politiets oprettelse i 1951 er sket en sådan udvikling, at politiets arbejde ikke længere kan bedømmes ud fra de forudsætninger, man havde ved politiets oprettelse.“

Uden i øvrigt at komme ind på alle faktorer fremhæver landsrådet,

„at den stigende kriminalitet ofte i forbindelse med spiritusmisbrug, koncentration af befolkningen i stadig voksende bysamfund, det stigende antal fremmede skibe, der anløber grønlandske havne, indførelsen af stadig flere komplicerede retsregler, hvis overholdelse kræver kontrol, er forhold, der nødvendiggør, at politiets effektivitet snarest muligt forbedres,“ og landsrådet gør opmærksom på, hvad man ønsker sig. Man ønsker politi i flere byer, end tilfældet er i dag; man ønsker, at overbetjentene arbejdsmæssigt bliver aflastet, at der gives bedre muligheder for en for-

svarlig uddannelse til de grønlandske politiaspiranter, at der bliver hyppigere besøg af politiet på udsteder og bopladser, og at der bliver bedre personaleforhold, så man derigennem sikrer sig at få en virkelig grundig og forsvarlig behandling af sagerne og at kunne tage flere af de vigtige arbejdsopgaver op, som man på det daværende tidspunkt måtte forsømme.

Redegørelsen taler også udførligt om, hvorledes de grønlandske politibetjente bliver uddannet. Et referat heraf findes i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, hvori det fortælles, at det grønlandske politi i dag består af 25 grønlandske politibetjente og 12 tjenestemænd fra det danske politikorps, at man ønsker, at de grønlandske betjente skal kunne uddannes hernede, og at man håber ved en sådan personalepolitik at sørge for, at det grønlandske politikorps ikke bliver et fremmedelement i Grønland, men naturligt kan varetage opgaver, som politiet skal have deroppe. Der nævnes også nødvendigheden af, at man fortsat til hjælp for politiet har kommunefogder med en vis politimyndighed, og der gives nærmere besked om, hvordan det grønlandske landsråd ønsker hele denne ordning gennemført. Det er altså det, som det arbejdsudvalg, justitsministeriet havde nedsat, er gået i gang med, og det foreliggende lovforslag er resultatet af et omhyggeligt forberedende arbejde.

De enkelte paragraffer i lovforslaget skulle i øvrigt ikke give anledning til særlig omtale. De fremtræder som et resultat af, at man nu overfører politi og anklagemyndighed til justitsministeriets område med ansvar over for rigspolitichefen og politimesteren i Grønland og igennem disse tjenestemænd over for justitsministeren som deres øverste foresatte. Men lovforslaget indeholder langt mere detaljerede bestemmelser om, hvorledes det grønlandske politi skal opbygges, for at det kan varetage de mangeartede opgaver både som ordenshåndhævere og som frivillig retshjælp, som de lokale forhold indbyder til.

Ved gennemlæsningen af lovforslaget finder jeg det karakteristisk, at trods en øget kriminalitet og dermed et behov ikke blot for politi og anklagemyndighed, men også for sagførere, der kan påtage sig at repræsentere den enkelte borger, for øvrigt ikke